

ديلمانچ آدلي تبرزده چيخان دورگي

Dilmanc adli Təbrizdə çıxan dərgi

فئدراليزمده كى : بيزيم تاريخي تۇپراقلاريميز چرچيوسينده اولسون، هر كسبن اوزونون دؤولتى ، پۇلۇ اوردۇسۇ وه اولسون اوسته ليك شووونيزمبن دىلى اولان فارس دىلى بىر يانا قۇيۇلاق رايىطه دىلى اينگىليسى اولسون ۱۹ بۇنلاري اۇنلار نئجه قۇبل ائنه بيليرلر . اۇ بيري طرفندن آذربايجان وه اۇنۇن ميللىتى پارچالانميش بىر ميللتير . نهيانده بۇ بىرلشمه نەچور اولجاقدير . مستقىل وطنيميزه ديهيه جه بيك كى، بۇخسا اوز مستقىللى يىندن ال چكديرمى!!!

بۇ كيتابچادا يازيلان مقاليلرن هر تك - تكي نين اوستونده دارتشماق اولار . آما بيز اۇنلارن ايچينده بالنيوز اوز آنا دىلميميزده اولانلاري اله آليب ، اوز گۆروشموزو قارداشچاسينا اورتايا قويماق ايسته بيريك .

ايراندا فئدراليزم بىر خيالدير!

Iran da Federalizm bir xiyaldır!

ديلمانچ دورگى سى نين فئدراليزمه ايختىصاص وئريلميش ۱۶ - نجي ساي سىندا حۆرمتملى سۇداشمىز حسن راشيدى بعيين ۲- صحيفه ليك بىر يازىسي واردير . اۇ بۇ يازىسىنا « فئدراليزمه دۇغرۇ » باشليغي نى وئرميشدير . بۇ باشليق بيزى اسكى زامانلاردا « سۇسياليزمه دۇغرۇ » شعارىنى خاطرلادير . اينسانى دۇيغۇلارلا يازيلان بۇ يازىداكى آرزۇلار بىر آرزۇ اولراق قالماغا محكۇمدۇرلار . باشقا سۆزله دئسك «سۇسياليزم » كىمى « فئدراليزم » ده ايران دئنيئلن ميللتلر دۇسداغىندا بىر اؤتويىدن - خيالدان باشقا بىر شئي دئييلدير . فئدراليزم تۇپلۇمدا سىياسى پاياسى ، خيشنى اؤلماليدير . بۇ كئچن ۸۴ - ايلده آذربايجانلار بىر نئچه دهغه باشقا آد وه فۇرمادا بۇنۇ اورتايا آتديلار ، حتا ميللى حۆكومت دؤورونده حياتا كئچيريلسه ده نئيجسى هر كسه بللى دير . بىر طرفين بالغ اولماسى كفاي دئييلدير . هر ايكي طرف هامان سوييه ده اينسانى جهئلىر اولمالي ، هامان سوييه ده دوشنمەسى شرطدير . بۇ ايران دئييلن يئره ايماكئسيزدير . ۲۰ ايل قاباق بئله بىر ايش يوزمىنلرجه اينسانين جاني باھاسينا مال اولدۇ . سۇداشلاريميز دۇسداقلاردا ، سورگونلر ده ، حتا سىبىرى دوشەرگه لرينده وطن حسرتيله دونيالاريني دهيشديلر . آلمان مئلى ايله دئسك ، امتحان اولۇنمىش بىر شئى تىكرار امتحان ائتمه به قالخماق جهئلتدير ، عقل - منطقتن اۇزاق بىر شئيدير . حۆرمتملى راشيدى بهي كانادا ، سۇويس ، بئلژيكي ميثال گئيريرلر . بۇخاريدا قئيد ائيدىلدىي كىمى اصيل بىر شئى ياددان چىخاردىلار . سۇويس ، بئلژيكي و كانادا ، تۇپلۇمۇ ايله ايران دئييلن ن تۇپلۇمۇن يئردن - گۆيه قدير هر ساحده نئچه يوز ايلليك فرق واردير . بۇ فرقىلر بىر ياندا قالسبن ايستىر ايران دئييلن يئرين ايچينده اولسون ، ايستىرسده ائشى يىنده طرفه ديهينده كى منيم اوزومون ديلم ، مدنيتيم ، تاريخيم وار ، گۆزلىر حدهقن چىخير ، شاه دامارلاري شيشير . آز قالير باغري چاتلاسين . سنون اصلن وار اولماوى دائير . دىليوى دائير . بئله بىر حيتوانلا نه چور بىر ائوده ياشاماق مومكۇندور . بۇ يازى نين باشيندا قئيد ائيدىلن ميللى ، اراضى ، ميللى دىل ، ميللى پۇل وه اوردۇنۇ ، ميللى حۆكومتىوى نئجه قۇبل ائنه بيلير ۱۹... بلى بئله خيال عالمينده ياراديلان فئدراليزم ، ائله هامان خيال عالمينده ياراديلان سۇسياليزمبن فرقيلنمير . هامان خۇش خييال اوچون ۷۰ ايل دونيانين دؤرد بىر

بۇجاغىندا يوز ميلرجه آدم اولمىدىمى؟! اولكلر داغيلمادىمى؟! هۇمانىستىكده اولان بىر ليك ، برابرليك ، قارداشلىق سياست عالمينده تاسوفله كئچيرلى دئييلدير . هامان اينسانى وعده لرى وئره ن ديهنه حاكمييهت گلدىكدن سۇنرا نئيجلرني گۆرورۆك هارالاردان باشي چىخدىغي نين شايىدى اولۇرۇق .

بىزه گۆره خييال عالميندهكى آرزۇلاري ، بهشتى سياسته قارىشديرماق باشلانان ميللى حر كئتن بۆلنمىسبن ، هدىفندن اوز اقلشماسينا سبب اولاييلر . بۇندان مستملكچى تهران رئۇمىده حر كئتى بۆلوب قارش - قارشىيا قۇيۇب وه ازمك اوچون بارارلانا بيلير . مستملكچى تهران رئۇمى نين قازىنينا سۇ توكولمىسلىدير . بىر نئچه مين اولو وئريب ، تميز اينسانلاريميزى فدا قۇربان وئريب ، ۱۵ - ايرمى ايلدن سۇنرا هامان آش هامان كاما اولدۇغۇنۇ گۆره جي بيك . داها سۇن پشماتلىق بره بىتيرمىز . همده تاريخي بىر شانسى الين وئرميش اولاريق . قۇزئىلى باجى - قارداشلاريميز كىمى بىزه بۇ قارشيدان گملن تاريخي شانسيدان بارالانماميز گرە كير . بۇندان دوزگون فايдалانا بيلمىزك ، گلمجك نىيلر بىزلره رحمت بئرينه لعنت اؤخۇياچاقلار ..

باخشى اولاردي كى ، راشيدى بهي بۇ فئدراليزمى مستقىل اولجاق آذە ربايجانيميزدا ايجراسيني دوشونسولر . اۇ زمان قۇزئي آذە ربايجاندا باش وئره ن قانلي فاجيعه لر بن قارشى سى آينميش اولار . وه آذە روايجان اباتلئرى آراسيندا(آلماندا اولدۇغۇ كىمى) دوزگون رقابتله اولكە نين هر ساحده گلمشه سيه سبب اولار .

راشيدى بهي پاكىستان وه عراقى دا ميثال گئيريرلر . پاكىستاندا رسمى دىل اينگىليسى دير . بۇلۇجلار ايسه ايران دئييلن يئره اولدۇغۇ كىمى مر كز حۆكومتله آيريلماق اوچون ساواشيرلار . ائله ايراندا اولدۇغۇ كىمى سۆزده فئدرال اباتلر فلاكت ايچينده باينلار . هر شئي كراچى دا حل - فصل اولۇر . ايران دئييلن ن برين ايندىكى وضعى اۇرادان داها باخشيدير .

عراقدا ايسه بۇ وضعيت خاريجى بىر دؤولتن طرفينده ن هر ايكي طرفه زورلا قۇبل ائتديريلميشدير . اۇ باسقى اۇرتادان قالخيدقان سۇنرا ياشاياجاغى بللى دئييلدير . عراقين تعيين ائيدىلميش جيمهۇر ره بيسى آغ سرايبن قارشى سيندا ژۇرنالىستلر بئله دئمشيدير : « منيم ايسته ييم ايستقلالدير . آما بۇگون له ليك بۇ مصلحت دير! »

عراقداكى ياد قۇوه لرى عربلرن كؤردلرين قاش - گۆزونه عاشيق دئييلديرلر . اگر اۇنلار اۇراني اوچ بۆلومه بۆلۇپلرسه ، اۇنلار بن ايقتىصادى وه ايستراتئۇيىك مراكلاري اوچونلور . گرچكدن اۇرادا دئمؤكرسى ايجراسينا چاليشيرديلارسا ، اۇ زمان ن دن بىر ميليۇندان چۆخ توركه بۇ حاق تانينمادي ، اۇنلرين اراضيلرى كوردلره وئريلدى . حتا اۇنلار بۇگون كر كؤك دا اوز دۇغما تۇپراقلارينا پش الرما حاقينا بئله ماليك دئييلديرلر . البته باخين گله جكده عراقدا اميرليكلر ده اولدۇغۇ كىمى رسمى بازي - پۇزۇ دىلى اينگىليسى دىلى اولجاقدير . راشيدى بهي هر عرب اميرليكلرين نين فئدراسيۇنۇ ميثال گئيرىسئدى داها باخشى اولاردي . اۇنلار هامىسي عرب اولدۇقلاري حالدا هر اميرلى يبن اوزونۇن حاقلاري و شاهلاري واردير . رسمى دؤلت دىلى ايسه عرب دىلى يۆخ اينگىليسى دىلى دير .

بىر شئيدە راشيدى بهي خاطرلتماق ايستىردىك ، حتا فئدراليزمبن اوچونده دئمؤكراسى نين وارليغي ، دئمؤكراسييا آليشقانلىق شرطدير . بىر اولكە چى اۇرادا

بۇگونە قەدر دئمؤكراسى اولماميشدير . اۇرادا هئج بىر شئي اولمادىغي كىمى فئدراليزمده اولماسى ايماكئسيزدير .

آزاد بعيين « گلهجهيه ساري » باشلىقلى يازىسى

Azad beyin «Gələcəyə sarı» başlıqlı yazısı

تبرزده چاپ اولۇش « دىلمانچ » آدي دورگى نين ۱۶ نجي خصوصى ساي سىندا باشقا تانينمىش سۇداشلاريميز كىمى اكبر آزاد بعيينه « گلمجيه ساري » باشليقلى يازىسى درج ائيدىلميشدير . اۇ آذە ربايجانين ۱۸۱۳ دن اعتبارن تاريخي اولۇشۇملاريني(پرۇچئسلىرىنى - حاديه لريني) سيرا لاميشدير . آما تاسوفله بۇ اولۇشۇملار بن سببلرين اين اوستونده گرە كلى اينجه لنميش (تديق ائيدىلميش) شكيله دۇرۇب فيكيرلرينى بيلدىرميشدير بىزه گۆره تاريخي حاديه لر وه اولۇشۇملارا ياناشيلدقدا ، اۇنلار بن اورتايا چىخماسينا باعث اولان سببلرينى ، اؤگونكى تۇپلۇمۇن هر جهئلى علمى شكيله گۆ تور - قۇي ائيدىلمەسى لازىمدير . تاريخه بئله ياناشيلماسا حكايدن باشقا بىر شئي اولاييلمه ز . يازى نين بۇ آخساق طرفلرى نظره آلينمسا ۲۶ نجي صحيفى نين آلتىنجى پارچاسينا(پارگرافينا) قدير يازيلانلار دوزدور . تاسوفله بۇ يازيلاردان نئيجه الماغا گلنده بئله بىر جىمله ايله قارشىلاشيريق : « هر زمان غلبه آرزۇسۇندا اولساق ، لازىمدير گله جك اوچون آيدبن فيكيرلريميز اولسون! »

بىز حۆرمتملى آزاد بعيين آلدىغي نئيجه ده بۇ آيدبن فيكيرلرى گۆره بيلميريك . بالنيوز فيكيره بئترلى دئييلدير هامان صحيفه نين ۷ - نجي پارچاسيندا بئله يازيلير :

« آذە ربايجانين گله جىمى نين نئجه اولماسى ، ايرانين گلمجى نين نئجه اولماسيندان آيري اولاييلمه ز ! بۇ اۇرتاق گلمجك سبب اولۇر كى ، بىز هم اوزوموزون ، همده بوتون ايرانين گلمجى نين فيكيرلشمك ! . آنجاق مجبۇرۇق هر آيدىمدا اوز حقوقلاريميزا تاكيد ائنه كا . بۇ تاكيد بيزى كؤر فداكارلىق قۇيۇسۇنا دوشمك ن قۇرۇيا بيلير ! »

بئله بىر جوملغىن يازيلماسى تاريخي اولۇشۇملاردان دوزگون نئيجه آلينمادىغي نين سببى دير . بۇ قدير تانباكى يانديان سۇنرا اوزوموزو فارس شووونىستلرى نين وه اۇنلار بن ساغ وه سۆزده سؤل(تۇده) قۇللاري نين تۇخۇ دۇغۇ ايستىمارى تۇر اتاندىن قۇرتارا بيلميريك . بۇنۇ بيلمىز لازىمدير كى ، بىر الهه ايكي قاربيز تۇتماق اولماز . هم آذە ربايجانلي اولۇب ، همده ايرانلي اولماق ايماكئسيزدير . چونكى هر بىر ميللتين بىر هويىتى - كىملىيى اولار . اوسته ليك . بىز ايران دئييلن ميللتلر دۇسداغىنداكى باشقا ميللتلره وصى قۇوم دئييلليك . بۇ اۇنلاردا تۇهين دير . من بيلميرم آزاد قارداشمىز بۇ اسير ميللتلرن ميللى تشكىلاتلاري ايلده اۇتۇرۇب بۇ دنديكلرينى دارتشميشلارمى؟! باشقا ميللتلرن حاقيندا سۇرۇشۇلمادان تصميم تۇتماق ، فيكير سۆيله مك دئمؤكراتىك دوشونجيه ضيد سايلمىزمى؟! هر ميللت اۆز - اۆز بۇلۇنۇ تعيين ائتمىلدير . هانسي سببلره گۆره وه نه اوچون بىر عرب ، بىر بلۇچ ، حتا بىر فارس زورلا منيم دىلمى اويرنمه ليدير . اۇ منيم دىلمى اويرنمك بئرينه نييه بۇگون علمى وه غير علمى ساحده ايشلده ن اينگىليسى دىلنى اويرنمىسبن!؟

آزاد بهي گۆرونپور كى ، اوز يازىسى نين ايلك بۆلوموندىن دوزگون نئيجه چىخارديب ، دوزگون چاره بۇلۇ گؤسترمك بئرينه اوز خيالينا ياراتدىغي ايران بهشتيندن دانيشير . گۆ زلرينى آچيب بۇ سؤن گونلر ده مسالمت آمىز ميتنگلگرده سۇداشلاريميز بن دوزگون وئردىبى شعارلارينا (هراي - آردي ۴ ، نجي صحيفه ده